

De pecunia libertatem promissa.

3. Imp. ALEXANDER A. Herodi.

Promissa ¹ tibi pecunia a servu tuo ². Ut eum manumitteres, si posteaquam manumisisti stipulatus ³ ab eo non es, aduersus eum petitionem per in fācum actionem habes ⁴. PP. Id. Septemb. ALEXANDRO A. CONS. 227. De furto.

4. Imp. GORDIAN. A. Hieron.

Licet ¹ servitutis tempore [ea] que pecuniam matris tua surripuisse ⁶ diciatur, ob hujusmodi admisum convenienti non poterat: ad ⁷ libertatem tamen perduta, (nam caput ⁸ noxa ⁹ sequitur) furti actione tenetur ¹⁰. PP. Id. Septemb. PIO & PONTIANO CONS. 239.

De eo, qui fundos domini coluit.

5. Idem A. Chrefto.

Sicut ¹ ut allegas) ante quam a domino manumittereris, fundos ejus coluit ¹¹, Spoteaque adempto peculio, libertate donatus es, ob reliqua, si qua pri dem ¹² contra facta sunt, res bonorum, quas postea propriis laboribus quaestis, inquietari minime possunt. PP. 16. Kalend. Decemb. ARIANO & PAPPO CONS. 244.

De delicto in dominum commisso.

6. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC. Feliciano.

Sive servi sint hi, quorum precibus fecisti mentionem, domi eos conveni: Siquia inter ¹³ dominos ac servos iudicium confidere nullum potest: sive post delictum ¹⁴ manumisisti sint: ex antecedentibus post datam libertatem post ¹⁵ manumisitionem quid illicite commiserint, hoc apud Praesidem provinciae argue: accepturus ex iure sententiam. Dat. 2. Idib. April. BYZANTI, AA. CONS. 287.

TIT. XV.

QUANDO FISCUS, VEL PRIVATUS DEBITORIS SUI ¹⁷ DEBITORES CONVENIRE POSSIT, VEL DEBEAT.

De are alieno pupilli.

1. Imp. SEVERUS & ANTONINUS AA. Valeriano.

Popter ¹⁸ as alienum pupilli, res tutoris, qui nihil ex bonis ejus tenet, pignori capi non oportet. PP. II. Kal. Junii, LATERANO & RUFINO CONS. 198.

Si condemnatus non est solvendo.

2. Imp. ANTONINUS A. Marco.

Si in causa iudicati Valentis, quem tibi condemnatum esse proponis, nihil est, quod sine ¹⁹ quaque ²⁰ pignoris ²¹ loco capi, & distrahi possit: debitores ejus conveni, ad solutionem auctoritate Praesidis provinciae compelluntur.

Si debitor fisci fateatur, vel negat.

3. Imp. GORD. A. Primanio.

Si debitum non ²² inficiantur hi, quos obnoxios debitoribus fisci esse proponis: potest videtur non esse iniquum quod desideras, ut ad solutionem per officium Procuratoris ²³ compellantur: Nam si quatio aliqua refertur, id concedi non oportet. PP. 6. Kalend. Febr. SABINO, & VENUSTO CONS. 241.

Si principale debitor fisci solvendo sit, vel non.

4. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC. Zofimo.

Non ²⁴ prius ad eos, qui debitoribus fisci nostri sunt obligati, actionem fiscalem extendi oportere, nisi patuerit principales reos idoneos non esse, certissimi juris est. S. 12. Kal. Maij, AA. CONS. 293.

De nomine in solutione dato.

5. Idem AA. & CC. Nanida.

In ²⁵ solutione nomine dato, non aliter nisi mandatis actionibus ex persona dei debitoris aduersus ejus debitorum creditor experiri potest: suo autem nomine, utili ²⁶ actione recte utetur. Dat. Kal. Jan. CC. CONS. 294.

EX ²⁷ DELICTIS ²⁸ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

TIT. XVI. DE HEREDITARIIS ²⁹ ACTIONIBUS.

De creditore, qui ex parte succedit debitori.

1. Imp. GORD. A. Hermeroti.

Pecuniam, quam tibi a matre debitam fuiste dicis, ab heredibus ejus, coheredibus ³⁰ tuis, pra parte tibi competente petere debes. Sed & res, si qua tibi ob idem debitum obligata sunt, persequi non prohibitis. PP. II. Kalend. Mart. GORDIANO A. II. & POMPEIANO CONS. 242.

De oneribus dividendis pro hereditariis partibus, de pign. & hypoth.

2. Imp. DECIVS A. Thelomacha.

Pro ³¹ hereditariis partibus heredes onera hereditaria agnoscere etiam in fisci rationibus placuit: nisi ³² intercedat pignus, vel hypotheca, tunc enim posse obligeare rei convenientem est. PP. 14. Kal. Nov. EMILIA NO. & AQUILINO CONS. 250.

De exactione dotis.

3. Imp. DIOCLETIANUS & MAXIMIANUS AA.

[& CC.] Maxima.

Heredem ³³ mariti quondam tui de ³⁴ dote tibi reddenda conveni, per sonalem [enim] actionem contra debitores hereditarios tibi decerni fructu postulas. PP. 14. Kal. Maij, AA. CONS. 293.

De pupillo herede.

4. Idem AA. & CC. Crispo.

Sub ³⁵ pretextu ³⁶ atatis pupilli debitoris hereditarii creditorum exactio nem diffiri non posse, nimis evidens est. Unde, cum te tutorem proposas, quemadmodum a pupillis creditoribus satisfiat, emit ³⁷ debes. Dat. 10. Kal. Decemb. Sirmii, AA. CONS. 293.

Si creditor debitori succedit.

5. Idem AA. & CC. Julio.

Ut debitum tibi ante ³⁹ editum hereditatem solvatur; ac tunc, si ad te pertinet [hereditas] quarum jubeamus, prepostera ⁴⁰ petitio est. Etenim cum tibi faceri successionem qualitatem patuerit, debiti petitionem extinxi per confusione ⁴¹ non ambiguit. Dat. Prid. Non. Mart. Sirmii, CC. CONS. 294.

De adulta quo debitori succedit ex parte.

6. Idem AA. & CC. Domno.

Si adulta, cuius curam geris, pro tridente patruo suo, quem etiam tutelam [ejus] administrasse proponis, heres exitit ⁴², nec ab eo quicquam exige proibita ⁴³ est: debitorum a coheredibus ejus pro beffe petere non prohibetur ⁴⁴; cum ultra ⁴⁵ eam portionem qua succedit, petitio non confundatur. Nam adversus ⁴⁶ adultam tuam rescindi postulas testamentum, si quidem coheredes ejus adentes ⁴⁷ hereditatem se etiam obligant, & si non folvendo constituti probent postulata separatione ⁴⁸, nullum ei damnum Præses provincia fieri patetur. Dat. Kalend. Decemb. AA. CONS. 299.

Qui convenienti sunt, vel non.

7. Idem AA. & CC. Apolaufo.

Creditores ⁴⁹ hereditarios aduersus legatos ⁵⁰ non habere personalem actionem convenient: quippe cum evidentissime Lex ⁵¹ duodecim tabularum heras huic rei ⁵² faciat obnoxios. Dat. 6. Id. Decemb. Nicomedie, CC. CONS. 300.

TIT. XVII.

EX ⁵³ DELICTIS ⁵⁴ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

I. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. CC. Macedoni.

TIT. XVIII.

EX ⁵⁵ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XIX.

EX ⁵⁶ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XX.

EX ⁵⁷ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XXI.

EX ⁵⁸ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XXII.

EX ⁵⁹ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XXIII.

EX ⁶⁰ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XXIV.

EX ⁶¹ DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

TIT. XXV.

EX ⁶² DEFUNCTORUM IN QUANTUM HEREDES CONVENIANTUR.

Actiones ex delicto post item contestatae transiret ad heredes. Bald.

De probationibus.

Post ¹ litis contestationem, eo, qui ² vim fecit, vel concusione ³ inquit, vel aliquid deliquerit, defuncto, successores eius in solidum, alioquin in quantum ad eos pervenit, conveniri juris absolutissimi est: ne alieno ⁴ sceleri detinatur. Dat. 5. Kal. Maij. Sirmii, CC. CONS. 294.

TIT. XXVI.

DE ⁵ CONSTITUTA ⁶ PECUNIA.

De eo qui constituit, & de ejus heredibus.

1. Imp. GORDIANUS A. Felici.

S ⁷ pro alieno vel solutum, constitutis: pecunia constituta actione non solum debitorum, sed etiam hereditario heredes tuos perpetuo competit. Dat. 7. Kal. Julias, Sirmii, CC. CONS. *

In AUTHENT. ut, cum de appellat. cog. §. ad hoc, aliud. Coll. 8.

Tit. 16. al. 12. Novell. 115. cap. 6.

Si quando quis pro se, vel pro alia persona pecuniam se solvere constituerit, vel spandlerit: sic dicens. Satisfactio ⁹ tibi, tenetur pro quantitate, quam promisit. ¹⁰ Sin autem sic dixerit. Satisfactio a me, & ab illo: illis quidem, quos nominavit, non ¹¹ consentientibus, solus pro ¹² rate tantum portione persolvere.

† Sin autem sic dixerit. Satisfactio ¹³ vel impensum ¹⁴ prolato non tenetur.

† Sin autem sic dixerit. Erit tibi satisfactum, aut a me, aut ab illo: illo quem non ministraverit, non consentiente, solus in solidum ¹⁴ tenetur.

Dereceptio actione in de constituta pecunia actionem transfa. Quae res constitutis possunt. Det tempore actions. Pro quo debito constitutus, & de indebito. De omnibus casibus qui per stipulationem explicari possunt. 1. De nomine pecunia. 2. De argenteris, & aliis negotiatoribus.

In quinque re debitaten constitutum, non in indebita. Bald.

2. Imp. JUSTINIANUS A. Joanni PP.

R eceptio ¹⁵ actione ceſſante, qua solennibus verbis ¹⁶ compoſta inuicta natura ampliate. Cum igitur prefata pecunia constituta actione in his tantummodo casibus a veteribus concluſa est, ut ¹⁷ exigeret res qua pondere, numero, mensura constitut, in aliis ¹⁸ autem rebus nullam haberet communione; & neque ¹⁹ in omnibus casibus longava esset constituta, sed in speciebus certis annali spacio concluderetur, & dubitaretur, an pro debito sub conditione, vel in diem constitutum eam possibile efficeret, & an pura constituta pecunia contracta valeret: hac aperitissima lege definimus, ut licet omnibus [constituere] non ²⁰ solum res, qua pondere, numero, mensura constitut, sed etiam alias omnes, sive mobiles, sive immobiles, sive fere moventes, sive instrumenta, vel alias quasunque res, quas ²¹ in stipulatione possunt homines deducere: neque sit in quocunque catu annualis: sed five pro feis quis constitut, five pro alio, fit ²² & ipsa in talia vita mensura, in qua omnes ²³ personales actiones possit sunt, id est, in annorum metris triginta ²⁴; & linear pro debito pure, vel ²⁴ in diem, vel tub conditione constitut: & non abfimilem ²⁵ penitus stipulatione habeat dignitatem, nisi tamen naturalibus ²⁶ privilegiis minime deſtructa fit: sed [&] heredibus, & ²⁷ contra heredes comparet ut neque receptio actionis, neque alio indigentia republica in hujusmodi casibus administriculo, sed fit pecunia constituta actione per nostram constitutum: cum secundum antiquam receptiōnem actionem res ²⁹ exigebatur, etiam si quid non fuerat debitum: cum fatis absurdum ³⁰, & tam non ita temporibus quam iustis legibus contrarium sit, permettere per actionem receptiōnem indebitas consequi, & iterum multas proponere conditio[n]es, qua & pecunias indebitas, & promissiones corrumpti & restituti definit. Ut non erubet igitur tale legum iugium, hoc tantummodo constitutatur,

sent. 6. ult. queb. 86. alium pro alio: dominum pro delicto familię, vel familie, patrem pro filio, non punit corporaliter. Statuto tamen poterit fieri, ut quis pro alio, vel infamia, vel amissione omnium bonorum. 1. 5. C. ad leg. Jul. Majestatis: vel certa quantitate (puta legitime) puniatur. Eodem modo fieri potest, ut civitas teneatur pro maleficio commisso in ejus territorio.

1. Defuncto, qui deliquerit, post item aduersus eum contestatae mortuo, in heredes ejus id duntaxat quod ad eos pertinet: Nec enim sequuntur, id heredes eius convenientur in Baf. 24. tit. 7. cap. 7. §. 1. ver. 3. ³⁰ Panates, Inst. de p. & tempor. I. 33. l. 1. 58. ff. de oblig. & action. l. 1.

TNūmēta ¹ domētīca ², seu privārā ³ testatō, seu adnotatō ⁴, si non
Talis quoque admīnūlīs adjuventur, ad probatōnēm sola nō sufficunt. PP.
7. Idib. April. PHILIPPO A. & TITIANO CONSS. 246.

De rationibus defuncti, & ultima voluntate.

6. Idem A. & C. Romulo.

Ratiōnes defuncti ¹, qua in bonis ejus inveniuntur, ad probatōnēm sibi
debita quantitatē lolas sufficienr non posse, sape reſcriptum est. ² Ejus-
dem juris est, & si in ultima voluntate ³ defunctus certa pecunia quantita-
tem, aut etiam res certas sibi ⁴ debet significaverit. PP. Idib. Martii, PHILIPPO A. & TITIANO CONSS. 246.

In AUTHENT. de jurentudo a mortiente p̄fſito. §. ult. coll. 5.

tit. 3. al. 2. Nov. 48. cap. 1.

Quod ⁹ obtinet omnino, si testator non juxtorū ¹⁰: aliquin heredes nec-
se habent testatoris religione ſtarre, aut minime fruenter his quā relata fuit:
Sed creditibus nihil ex hoc prejudicis comparabatur.

Scriptura creditoris non probat debitum.

7. Imp. GALLIENUS A. Sabino.

Exempli ¹¹ permisioſis est, u ei scriptura cedatur, qua unusquisque
sibi adnotatioſe ¹² propria debitorem conſtituit. Unde neque ¹³ hincum,
neque alium quilibet ex iis subnotationibus debiti probatōnēm præbē-
rum declarabitur. Dat. 6. Kal. Jan. AA. CONSS. 299.

De violenta poſſione.

15. Idem A. & C. Antonio.

Vis ejus qui se dominum contendit, ad imponendum onus probatōnēis ser-
vo minime prodeſt. Cum igitur aufugile ¹⁴ te de domo Severi profeſ-
tari, verum nec abillo juſto initio: fed per violentiam adverſeras [te] eſſe de-
tentum, iniquito prius, an in poſſione libertatis fine dolo mali conſtitu-
tus ſis, tunc etiam onus probatōnēis quis debeat ſubire, per hujusmodi even-
tum declarabitur. Dat. 6. Kal. Decemb. AA. CONSS. 299.

De bonis paternis.

16. Idem A. & C. Philipo, & Sebasſiano.

Sive possidit p̄dā, qua a patre communi ſibi fratres emancipati do-
nata contendentes vindicant: ipsi incumbit facti probatōnēis neceſſitas:
five ipſi ea p̄dā qua a patre vetro ſibi donata tenentibus, vos coher-
des constituti patris petitis: ut intentionem veſtrām non conſtituſe detegant,
unde ¹⁸ domini facti ſunt, emerente quatione, docere compelluntur. Dat.
10. Kal. Febr. AA. CONSS. 299.

De ingenuitate.

17. Idem A. & C. Paulina.

Matrem tuam conſecutam libertatem, ac te poſt ¹⁹ editam, ut ingenua
probari poſſis, oſtendi conuenit. Quod enim fratribus ²⁰ tuis nulla
moveatur quæſio ²¹, ad defenſionēm tuam nihil prodefeſe potest. Dat. 5. Id.
Febr. AA. CONSS. 299.

De inſtrumento donationis.

18. Idem A. & C. Violantilla.

Cum precibus tuis ſignifices, ignorantē ²² te prædiū eum, cuius memi-
niſti, ſibi velut a te donatum inſtrumentis inferi feſſe: iſi verā ſunt, [qua] ²³
precibus inidiſſi, neq; ²⁴ ad nomēna facta donationis fundis iſe pervenit:
unde adiō judice competenti, probare ²⁵ te oportet contra voluntatem tu-
am hunc fundum inſtrumento adverſariū tuum ſibi adſcribi laboraſe: ut
ſecundum tenorem Reſcripti noſtri poſili conſequi lenientiam. Dat. 12. Idus
April. Byzantii, CC. CONSS. 300.

De exceptione dilatoria.

19. Idem A. & C. Menelao.

Exceptionem dilatoria ²⁶ opponi quidem initio ²⁷, probari vero, poſt-
quam ²⁸ actor montraverit, quod adverſerat, oportet. Dat. 13. Kalend.
Aprilis, Nicomedia, CC. CONSS. 300.

De teſtilis.

In AUTHENT. de teſtilis. §. quia vero multi. col. 7. tit. 2.

Nov. 90. cap. 4.

AT ²⁹ qui ſemel prodixerit teſtilis, aut buſ ³⁰, aut ter. ³¹ & teſtilis trahave-
rit, aut ab adverſario hoc faciente diſputationem accepert, & ex hoc teſtilis-
caſa non obtinet omnino, niſi teſtilis abſentem heredi-
tate.

11. Idem A. & C. Antonia.

Si scriptum heredem ab amita tua, vel [de] testamenti vitio ³², vel qua-
nique alia ratione non poſſe obtinere hereditatem, probari a te poſſe
confidis, de hac hereditate apud ³³ Rectorē Provinciā agere potes. S. 5.
Kal. Maij, Heraclia, AA. & CC. CONSS. 294.

Dominum ut probetur.

12. Idem A. & C. Chronia.

Cum res non inſtrumentis gerantur, fed in hac rei geſtu testimonium ³⁴
conferat, factam emptionem ³⁵, & in vacuam ³⁶ poſſessionem indu-
ſtum patrem tuum, pretiumque numeratum, quibus ³⁷ potes, tunc prodiſ-
probationibus deces debes. Dat. 5. Non. Octob. AA. & CONSS. 299.

Consanguinitas, id est fraternitas ut probetur.

13. Idem A. & C. Justino.

NON ³⁸ Epifolis ³⁹ necſitudo consanguinitatis ⁴⁰, ſed Natalibus ⁴¹,
vel Adoptionis ſolemnitate conjuguntur: Nec adverſarius abſentem heredi-
tate.

1. Pato rationes. 1.6. J. ed.

2. Id eft, que domi ac privatim non adſeoſe tabe-
liōne teſtilis aut adverſario, quisque ſibi facit. 1.3. ff. de jure ſici.

3. H. 78. L. 5. ff. de jure ſici.

4. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

5. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

6. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

7. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

8. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

9. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

10. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

11. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

12. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

13. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

14. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

15. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

16. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

17. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

18. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

19. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

20. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

21. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

22. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

23. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

24. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

25. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

26. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

27. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

28. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

29. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

30. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

31. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

32. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

33. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

34. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

35. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

36. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

37. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

38. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

39. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

40. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

41. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

42. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

43. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

44. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

45. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

46. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

47. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

48. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

49. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

50. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

51. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

52. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

53. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

54. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

55. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

56. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

57. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

58. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

59. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

60. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

61. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

62. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

63. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

64. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

65. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

66. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

67. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

68. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

69. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

70. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

71. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

72. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

73. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

74. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

75. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

76. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

77. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

78. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

79. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

80. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

81. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

82. 7. 7. 3. ed. vel profetto.

83. 7.